

Kulaté jubileum brněnské autobusové dopravy

Den po letošním prvním máji dovrší brněnská autobusová doprava osmou desítku let své existence. Tento věk je úctyhodný, i když vedle tramvají vypadají autobusy stále jako jejich mladší sourozenci. V roce 1930 jsme začínali se 14 autobusy a koncem roku bylo v provozu 7 linek. Od té doby uplynul čas, srovnatelný s jedním lidským životem. Změnilo se město, jeho dopravní potřeby, technické možnosti i nároky na kvalitu a kulturu cestování. Dnes má dopravní podnik k dispozici celkem 310 autobusů, z toho 215 sólo vozů, 92 kloubových vozů a 3 minibusy. Z celkového počtu je 30 % autobusů nízkopodlažních a do konce letošního roku by se tento podíl měl zvýšit na 39 %. Brněnské autobusy obsluhují 46 linek MHD, z toho 11 nočních, a ročně ujedou přes 17 miliónu kilometrů. Vraťme se ale zpět k historii - uvnitř tohoto čísla Šaliny se můžete dozvědět něco o prvních autobusových garážích v Grmelově ulici.

Příběh kotvy

str. 2

**Vandalismus
v dopravě**

str. 3

**Masopust
v Husovicích**

str. 7

**Záchranářský
sport**

str. 11

Kotva – příští symbol naděje v bystrckém přístavišti

Kotva nemusí být vždy jen zařízením na lodi, sloužícím ke stabilizaci plavidla. V paměti ještě doznívá podzimní návštěva papeže Benedikta XVI. v Brně. Součástí areálu na brněnském letišti, kde se zúčastnilo mše na 120 000 návštěvníků, byla také nepřehlédnutelná kotva impozantních rozměrů – její výška dosahuje 11 metrů. Zde byla symbolem naděje a měla vyjadřovat poselství, které papež přinesl do naší země. Jeho návštěvu v těchto týdnech připomíná i retrospektivní výstava v Knihovně Jiřího Mahena v Kobližné ulici, kterou pořádá Statutární město Brno, Jihomoravský kraj a Biskupství brněnské. Jeden z panelů výstavy také vyzvedává zásluhy Dopravního podniku města Brna o zajištění dopravy při této velké akci. Je sice škoda, že na fotografiích nevidíme ani jeden autobus dopravního podniku v akci, ale symbolem a dominantou výstavy je opět vyobrazení kotvy.

V novém centru poradíme dlužníkům

Od 1. února 2010 bylo v rámci tarifního odboru DPMB, a.s. zřízeno nové TARIFNÍ KONTAKTNÍ CENTRUM. Činnost tohoto oddělení je přizpůsobeno jednoduchosti a transparentnosti komunikace s cestujícími. Jeho informační a právní charakter je zaměřen na efektivní vymáhání přírážek k jízdnému, řešení podnětů cestujících k samotnému výkonu přepravní kontroly a na řešení dalších možných problémů v této oblasti. Každý, komu byla udělena přírážka k jízdnému, zde dostane kompletní informace, týkající se udělené přírážky k jízdnému včetně případných právních důsledků.

V tarifním kontaktním centru lze mimo jiné vyřídit a informovat se o:

- Výši svých dlužných částek za jízdu bez platného jízdního dokladu.
- Uzavření splátkového kalendáře.
- Informace o pohledávkách, které jsou již vymáhány prostřednictvím soudu.
- Informace o pohledávkách, které jsou vymáhány pomocí soudního exekutora.
- Informace o postoupených pohledávkách.
- Předání kontaktů na postupníky a exekutora.

- Vystavení potvrzení o bezdlužnosti.
- Podněty a řešení stížností na výkon přepravní kontroly.

Tarifní kontaktní centrum je cestujícím k dispozici v provozní budově DPMB, Novobranská 18 v Brně ve druhém patře.

Provozní doba:

Pondělí	7.00–17.00
Úterý	7.00–15.00
Středa	7.00–17.00
Čtvrtek	7.00–15.00
Pátek	7.00–15.00

Cestujícím jsou k dispozici i tyto kontakty:

Telefon: 543 174 510, 543 174 551
e-mail: pokuty@dpmb.cz

Do činnosti tarifního kontaktního centra patří i doplňková pokladna, kde má možnost cestující nejen přírážku k jízdnému uhradit, ale je mu podána také základní informace o výši jeho dluhu, lze si zde sjednat také splátkový kalendář. Doplňková pokladna sídlí v prvním patře a má provozní dobu pondělí–pátek, 6.00–19.00 hodin. (vp)

A kam tímto povídáním o kotvě a naději vlastně míříme? Bylo totiž rozhodnuto, že kotva z brněnského letiště zůstane zachována a stane se součástí nově vybudovaného areálu přístaviště lodní dopravy v Bystrci. Snímky si můžeme připomenout její příběh, který začíná na tuřanském letišti, pokračuje zmíněnou výstavou a v blízké budoucnosti bude završen tam, kde se kotva stává přirozeným symbolem lodní dopravy. Poslední obrázek zachycuje představu architektů o jejím konečném umístění v novém přístavišti. Nezbývá než se těšit, až bude opět přehrada napuštěna a lodní flotila bude brázdit její hladinu. Podle posledních – a často se měnících – zpráv by se tak mělo stát už v červnu (jb)

Foto: archiv JMK

Děti, pozor! Soutěž

Dopravní podnik města Brna připravil pro děti, které rády kreslí a malují, soutěž na téma „Pohádková doprava“. Děti ve věku od 3 do 10 let (rozdělené do dvou věkových kategorií 3-5 let a 6–10 let) mohou vlastnoručně namalovat obrázek o velikosti **A4 na šířku**.

Podepsaný obrázek (jméno, věk, kontakt – e-mail, telefon) pak stačí v termínu od 15. března do 14. dubna 2010 přinést do informační kanceláře DPMB, a.s. v Novobranské ulici číslo 18.

Z těchto obrázků vybereme 36, které budou v období od 19. do 23. dubna vystaveny v budově Dopravního podniku města Brna, a.s. v ulici Novobranské.

Deset nejlepších obrázků – 5 z každé věkové kategorie – oceníme drobnými dárky. (rr)

Vandalismus v dopravě – stálý problém

Posprejované nebo popsané vozy, poškrábaná okna, poničené zastávky, jízdní řády nebo jízdenkové automaty, elektrická zařízení

nebo budovy měření. To vše jsou následky činnosti vandalů. Odstraňování následků této nepochopitelné „zábavy“ je nepřetržitým procesem, který zabírá nejen čas příslušných zaměstnanců, ale spotřebovává finance v řádech milionů. Čištění a natírání poškozených ploch, výměny oken a sedadel ve vozidlech

nebo opravy automatů na jízdenky jsou finančně velmi náročné. Zatímco v roce 2007 vynaložil Dopravní podnik města Brna na likvidaci následků vandalizmu 6 611 000 Kč a v roce 2008 6 225 000 Kč, v roce loňském dosáhla tato suma „pouze“ 5 463 000 Kč. Zdá se tedy, že ničení majetku nás všech má klesající tendenci, ovšem důvod k velké spokojenosti to v žádném případě není. Zajímavé je také rozdělení škod a nákladů na jejich odstranění podle jednotlivých trakcí. Už tradičně vedou tramvaje – podílejí se na celkové sumě 48%, autobusy 37%, stavby, zařízení a jízdenkové automaty 12% a nejméně oblíbeným terčem vandalů jsou stále ještě trolejbusy s ne-

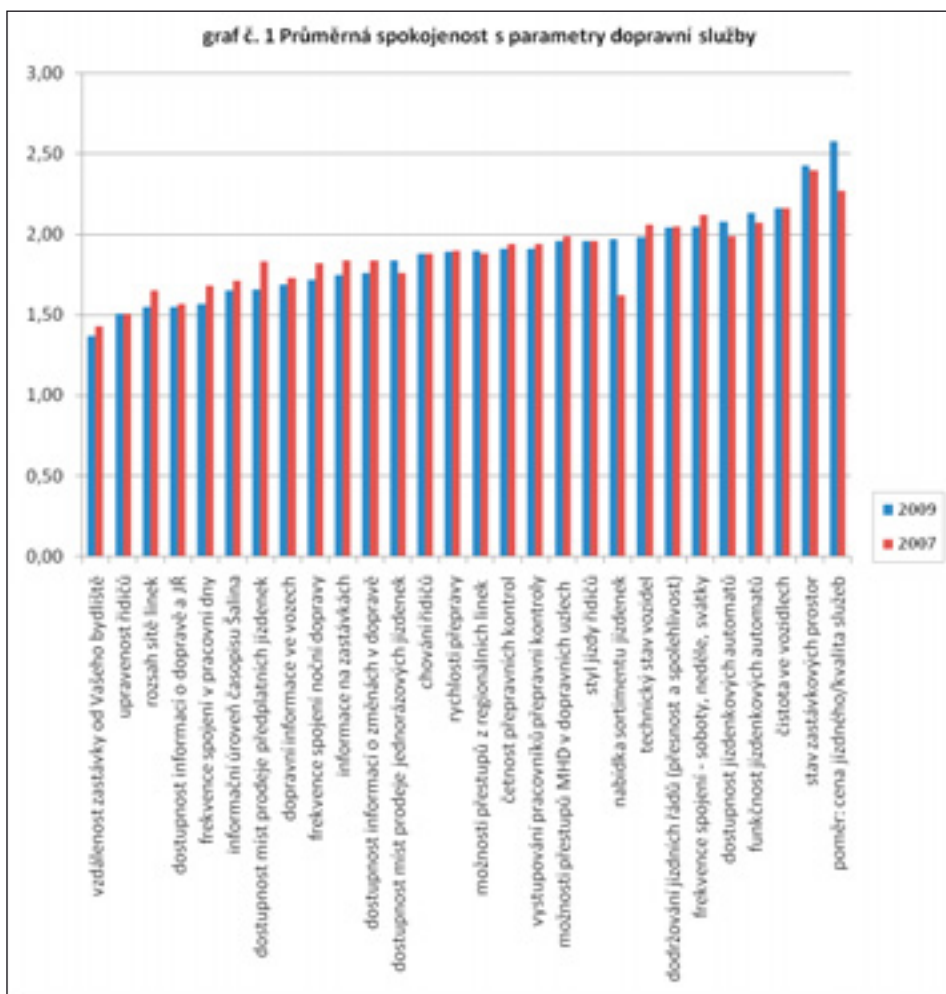
celými 3%. Je nutné připomenout, že příjmy DPMB jsou z menší části z prodaných jízdenek a z větší části formou dotace z rozpočtu města Brna, takže jsou to vlastně peníze získané od nás všech – cestujících nebo daňových poplatníků. Milióny vynaložené na nekončící boj s vandalizmem jsou vlastně vynaložené zbytečně, a určitě by bylo možné je použít účelněji. Bohužel, chycených a usvědčených vandalů je stále velmi málo. Několik ilustračních fotografií může posloužit k zamyšlení, ale obávám se, že ti, kdo by se měli zamyslet nejvíce, asi Šalínu nečtou. (jb)

Co ukázal průzkum spokojenosti cestujících?

I dnes přinášíme další výsledky průzkumu spokojenosti zákazníků Dopravního podniku města Brna, a.s. Vyjma již zveřejněných závěrů byly rovněž zkoumány **hlavní kvalitativní parametry poskytovaných služeb**. U jednotlivých otázek byla zjišťována míra spokojenosti s daným parametrem. Hodnocení bylo velmi jednoduché, pomocí známek (1 – spokojen, 2 – spíše spokojen, 3 – spíše nespokojen, 4 – nespokojen). Výsledky jsou seřazeny podle průměrné hodnoty od nejlépe hodnoceného (vzdálenost zastávky od vašeho bydliště – 1,37 bodů) k nejhůře hodnocenému (poměr cena jízdného/kvalita služeb – 2,58 bodů). Většina hodnocení se pohybovala v oblasti spokojen či spíše spokojen, i nejhůře hodnocený parametr má dle výsledků hodnocení spíše pozitivní. Souhrnné výsledky znázorňuje přiložený graf.

Zajímavé byly i výsledky zkoumání toho, jak cestující hodnotili důležitost jednotlivých parametrů. Na závěr dotazování byly zákazníkům položeny dvě otevřené otázky, co na činnosti DPMB nejvíce oceňují a co jim nejvíce vadí. Souhrn statisticky zpracovaných odpovědí na ně naleznete v příštím vydání Šaliny. (RR)

ZMĚNY V DOPRAVĚ

PŘIPRAVOVANÉ ZMĚNY

Přechod na letní čas

V noci **ze soboty 27. března na neděli 28. března 2010** se opět zavádí **letní čas (LSEČ)**. V čase 2.00 hodiny zimního času se hodinky posunou dopředu na 3.00 hodiny letního času. Uskuteční se tedy o dvě spojení nočních autobusových linek méně.

Provoz dopravy o Velikonocích

Ve dnech **1. a 2. dubna 2010** budou na všech základních a středních školách **velikonoční prázdniny**. V těchto dnech pojedou městské linky IDS JMK podle běžných jízdních řádů pro PRACOVNÍ DNY, nepojedou však zvláštní autobusové školní spoje. Na regionálních autobusových linkách IDS JMK (čísla linek vyšší než 100) nepojedou vybrané spoje označené příslušnou inverzní značkou uvedenou v jízdních řádech.

Na Velikonoční pondělí 5. dubna bude doprava vedena podle jízdních řádů platných pro **NEDĚLE** (státem uznaný svátek). U regionálních linek IDS JMK doporučujeme věnovat pozornost omezením některých spojů označených příslušnými inverzními značkami.

Mezinárodní stavební veletrh

Ve dnech **13. až 17. dubna 2010** se na brněnském výstavišti uskuteční tradiční **Mezinárodní stavební veletrh**. Doprava z centra k výstavišti bude při akci kromě pravidelných linek MHD zajištěna:

- od 8 do 18.30 hodin **linkou P1** v trase Zvonařka–Hlavní nádraží–Výstaviště–Pisárky, v sobotu 17. dubna bude provoz linky P1 ukončen po 17. hodině;
- v pracovních dnech 13. 4. až 16. 4. vždy od 8.30 do 13.30 hodin **linkou P2** na trase Stará osada–Hlavní nádraží–Výstaviště–Pisárky (tato linka nahradí spoje linky 2, které v této době jezdí jen v úseku Stará osada–Ústřední hřbitov).

Odjezdovou zastávkou posilových linek **P1 a P2** z Pisárky směr centrum je zastávka Lipová.

Upozorňujeme návštěvníky, že vstupenky na akce BVV již **neplatí** jako jízdenky MHD! (chud,sei)

Sledujte dále také aktuální informace na internetových stránkách www.dpmb.cz, v tisku a vývěsky na zastávkách. Rovněž lze využívat službu Robot - automatické zaslání aktuálních informací o změnách v dopravě prostřednictvím elektronické pošty, které lze přihlásit přímo na internetových stránkách www.dpmb.cz.

Jak se dostaneme... ...k dětské nemocnici

Lékařská služba první pomoci pro děti a dorost

Fakultní nemocnice Brno
pracoviště dětské medicíny

Černopolní 9

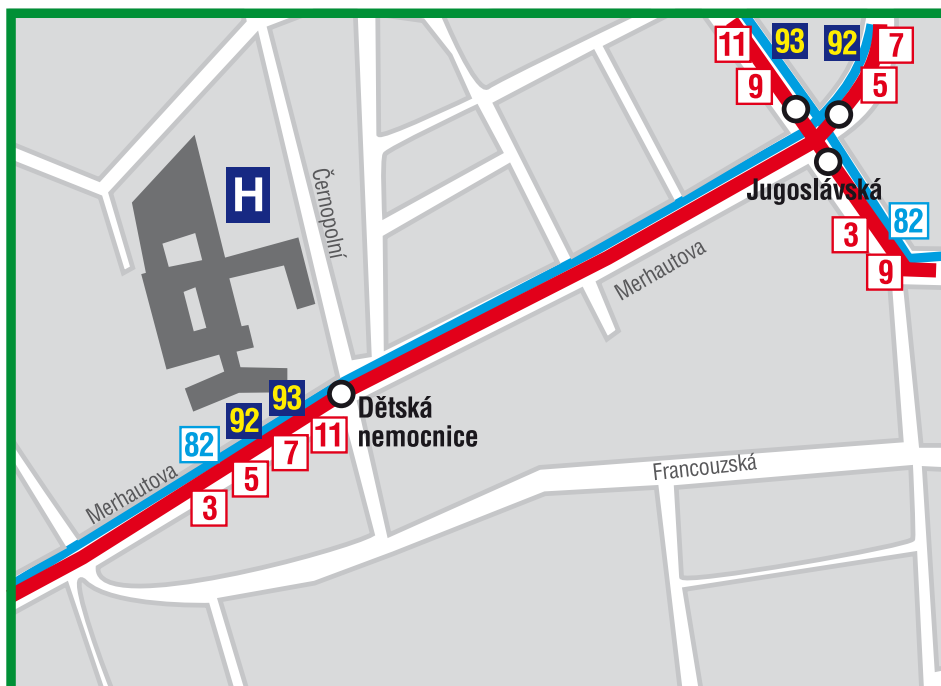
Pracovní dny 17–7 hodin
Nepřetržitě nepřetržitě

Přepravní kontrola – důraz na prevenci a informační funkci

Činnost přepravní kontroly nespočívá pouze ve zjišťování a postihu cestujících bez platného jízdního dokladu. Velký důraz je kladen také na to, aby revizor dokázal cestujícímu podat informace, a to nejenom o dopravě. Aby rovněž dokázal zasáhnout i v případě mimořádných událostí, např. při dopravních nehodách, neplánovaných výlukách či v jiných případech, kdy by mohla být ohrožena bezpečnost cestujících. V roce 2009 revizoři výrazně pomohli především při organizaci dopravy v souvislosti s návštěvou papeže.

Brněnskou specialitou je pak asistenční služba DP asistent, která byla spuštěna 1. 9. 2001. DP asistent je osobní pomoc okruhu potřebných zákazníků při cestování brněnskou veřejnou dopravou, provozovanou DPMB, a.s. Zejména je tato služba určena starším a tělesně postiženým cestujícím, ale i jako ambulantní informační služba při změnách v organizaci dopravy, při zahajování a ukončování větších výluk nebo při mimořádných výlukách, kdy pracovníci informují cestující o náhradním způsobu dopravy, popř. o dalších změnách přímo na zastávkách. Služba DP asistent se stala oblíbeným pomocníkem, zvláště pro tělesně postižené cestující. Za 8 let fungování této služby bylo provedeno přes 1000 asistencí, z toho z 90 % pro tělesně postižené cestující. Za rok 2009 to bylo 47 asistencí, z toho 85 % pro vozíčkáře. (vp)

PLUS - MINUS

Dočetla jsem se v lednovém čísle časopisu Šalina, že vstupenky na veletržní akce BVV již neplatí jako jízdenky na MHD. Je to docela škoda. Myslím si, že zejména pro mimobrněnské návštěvníky to bylo docela užitečné.

Souhlasíme s Vámi, že možnost použití vstupenek současně jako celodenní jízdenky na tramvaje, trolejbusy a autobusy IDS JMK v zónách 100 a 101 byla pro cestující výhodná a usnadňovala návštěvníkům veletržních akcí cestování MHD. Bohužel, pro letošní rok společnost Veletřhy Brno neměla zájem na pokračování smlouvy s DPMB, a.s., která umožňovala výše uvedenou výhodu pro cestující – návštěvníky veletrhů.

Chtěl bych vám moc poděkovat za úpravu spojů od začátku roku 2010. Mluvím konkrétně o posílení spojů na lince 44. Díky tomu již ráno nejezdím přeplněnými spoji, dokonce si i ve většině případů mohu pohodlně sednout a má každodenní cesta do školy je tak příjemnější, když se nemusím hned po ránu v autobuse mačkat s ostatními lidmi. Děkuji vám mnohokrát.

Posílení okružních autobusových linek souviselo především s částečnou náhradou zrušené linky 72, ale také omezených spojů linky 29 a pro řešení kapacitních problémů každoročně vázaných k rekreační oblasti na Riviéře v období květen – září. Navíc v oblasti společného úseku s původní trasou linky 72 přineslo mírné zkrácení intervalu okružních linek i zpravidelnění provozu (doby čekání na spoj) oproti původnímu stavu s provozně nejistými vzájemnými proklady mezi okružními linkami a již zmíněnou linkou 72.

Dovoluji si Vás upozornit na formální nesmyslnost v jízdních řádech. Jako příklad uvádím linku 36. Poznámka „A“ je nesmyslná, neboť je uvedena u 99% spojů. Smysl poznámky by byl naplněn v opačném případě, kdy by docházelo k výjimečnému vedení spoje. Tato připomínka se týká všeobecně všech linek. Na tuto nesmyslnost mne upozornili už v minulém roce moji spolupracovníci. Všichni totiž pracujeme v dopravě. Žádám Vás zdvořile, abyste si rozvážili, co znamená poznámka, a kdy a jak ji v jízdním řádu použijete.

Připomínka se pravděpodobně týká části Vývěsek v internetovém vyhledávacím spojení. Ve standardních zastávkových jízdních řádech se s takovým způsobem označování spojů nesetkáte. Obdobně i v knižních jízdních řádech s možností stažení z našich webových stránek žádnou takovou „nelogičnost“ nenajdete. Vytvoření vývěsky pracuje automaticky s porovnáváním jednotlivých variant tras bez zásahu konstruktéra jízdních řádů. Tohle by tedy byla spíše otázka pro programátora dotčené aplikace a my ji tímto směrem postoupíme. V závěru ještě doplníme informaci, že v dohledné době by mělo být z našich webových stránek možno stáhnout zastávkové jízdní řády z konkrétních zastávek ve stejné podobě v jaké jsou umístěny na jednotlivých označnicích.

V rámci svých pracovních povinností hodně cestuji po Brně a využívám při tom MHD. Předloni jsem si koupil atlas MHD v Brně. Během toho roku a půl, co tento atlas používám, se ale některé linky či zastávky změnilly. Počítáte s vydáním nového atlasu?

Můžeme Vám sdělit příznivou zprávu, že v závěru loňského roku DPMB, a.s. vydal další aktualizované vydání atlasu Brno – mapa městské dopravy, ve kterém jsou zahrnuty také změny platné od 1. ledna 2010. Zakoupit ho můžete za příznivou cenu 120 Kč v informační kanceláři DPMB, a.s., v přízemí budovy na Novobranské ulici 18 a to v pracovních dnech od 6 do 19 hodin.

Ačkoliv v novinách čtu kritiku na změny v dopravě a požadavky na obnovení původního stavu, já chci požádat o zachování změn na Lesné. Denně cestuji ze sídliště Majdalenky do práce na ulici Kotleářskou. Dříve jsem při zpáteční cestě domů musela váhat, kde přestoupím z trolejbusu na autobus do sídliště. Buď na Lesnické nebo na dalších zastávkách Provazníkova a Merhautova. Zákon schválnosti často zapracoval a čekání při přestupu tak bylo někdy dlouhé a velmi nepříjemné. Nyní se situace značně zjednodušila a tak jedu vždy na zastávku Merhautova, odkud mi jezdí autobusy velmi často. Prosím o zachování tohoto stavu.

Jsmo rádi, že změna v organizaci provozu autobusových linek v oblasti Černých Polí a Lesné se ve vztahu k přestupu mezi tangenciálními trolejbusovými linkami 25, 26 a autobusovými linkami obsluhujícími východní i západní část sídliště Lesná osvědčila, což bylo nakonec i jednou z podmínek daného řešení.

Důrazně žádáme o obnovení provozu autobusu 57 do Husovic. Husovice jsou tímto odříznuté od spojení na Lesnou (poliklinika, obchody, bazén) a navíc se velmi znesnadnilo turistické cestování do Soběšic ze špatného ovzduší Husovic a Maloměřic.

Stejně jako v případě mnoha dalších oblastí úsporných opatření v provozu MHD pro rok 2010 je možno pouze konstatovat, že se jednalo o komplex všech opatření společně. Oblasti možných úspor byly vyhledávány mimo jiné tam, kde bylo dlouhodobě průzkumy potvrzeno velmi nízké využití nabízené kapacity vozidel. A tohle je zrovna konkrétní případ linky 57, která byla od Černých Polí do Husovic využita v průměru 2–5 cestujícími na spoj. Kdyby všichni potenciální cestující, kteří podepisují petice, linku 57 do Husovic skutečně využívali, tak by se jistě tato původní část linky nedostala na seznam nevyužívaných úseků v síti MHD. Je však třeba také připomenout, že například spojení k zastávce Poliklinika Lesná je i nadále možné okružními autobusovými linkami 44/84 z Tomkova náměstí s případným přestupem na tramvajovou linku 4 projíždějící celými Husovicemi i Maloměřicemi. Interval okružních linek je ve špičkách 5–8 minut, v sedle a nepracovních dnech 10 minut, interval linky 4 je na hodnotě 5 minut v pracovních a 10 minut v nepracovních dnech.

Anketní lístek

Vážení cestující, záleží nám na Vašem názoru. Prostřednictvím tohoto anketního lístku nám můžete sdělit, co Vás v brněnské hromadné dopravě trápí, nebo co se Vám naopak líbí. Stačí jen krátce vepsat Vaše sdělení a lístek odevzdat v informační kanceláři DPMB, a.s. v Novobranské ulici nebo v některé ze stálých prodejen jízdních dokladů DPMB. E-mail: dpmb@dpmb.cz

MUŽ: ŽENA:

VĚK:

POVOLÁNÍ:

Vaše sdělení: _____

Grmelova – první autobusové garáže v Brně (1.)

Už 80 let se v ulicích Brna můžeme setkat s autobusy městské hromadné dopravy. Pojďme se teď společně podívat do míst, kde historie brněnské autobusové dopravy začala, do míst, odkud před osmdesáti léty vyjely první tři vozy na svoji pravidelnou linku.

Z pohledu městské dopravy má velký význam rok 1919, kdy byly k Brnu připojeny tehdy předměstské obce Bohunice, Brněnské Ivanovice, Černovice, Horní a Dolní Heršpice, Juliánov, Kamenný mlýn, Starý a Nový Lískovec, Maloměřice, Medlánky, Obřany, Přízřenice, Řečkovice, Slatina, Tuřany, Žabovřesky, Židenice a dvě města Královo Pole a Husovice a vzniklo tak tzv. „Velké Brno“. Dopravu obyvatel v té době zajišťovala železnice a rychle se rozvíjející elektrická dráha. Na území města však existovalo plno míst, kde by byla výstavba tramvajové tratě neekonomická nebo technicky nemožná. Z toho důvodu se v roce 1929 rozhodla Společnost brněnských elektrických pouličních drah (SBEPD) zřídit také dopravu autobusovou.

Okamžitě po rozhodnutí začala společnost s přípravami, které zahrnovaly mimo jiné i výstavbu autobusových garáží, odkud by vozy mohly být vypravovány. Na zakoupeném pozemku na rohu tehdy nových ulic Vojtovy a Grmelovy byla ještě téhož roku zahájena výstavba moderních halových garáží srovnatelných s podobnými stavbami ve Francii, Německu nebo Vídni. Projekt počítal s 3500 m² zastavěné plochy, na které měly být zbudovány garáže pro 65–70 autobusů o délce 6,5 m (nebo 55 vozů 10,5 m). V první fázi výstavby, ukončené v roce 1930, byla postavena podsklepená budova dílen o délce 56 m a hala o rozměrech 40 x 25 m, u které se počítalo s jejím budoucím rozšířením na plánovaných 40 x 64 m. Novinkou v konstrukci budovy bylo použití nosníků o rozpětí 40 m, díky kterým odpadla nutnost použití podpěrných sloupů, které by provoz autobusů v hale komplikovaly. Na nádvoří garáží vznikla čerpací stanice na pohonné hmoty (tehdy výhradně benzin) se dvěma podzemními nádržemi o celkové kapacitě 50000 litrů.

Pro město Brno, které v roce 1930 čítalo přibližně 284 tisíc obyvatel, zakoupila SBEPD 14 autobusů (7 vozů Škoda 505 a 7 vozů Fram). Provoz garáží zajišťovali 3 garážmistři a 8 pomocných dělníků, kteří 2. května 1930 vypravili první tři vozy na linku A vedoucí z Lažanského (dnes Moravského) náměstí do Černých Polí, nejdříve k zemědělské škole, později až do Štefánikovy čtvrti.

Třicátá léta minulého století rozvoji dopravy přála. Vozový park SBEPD se utěšeně rozrůstal a v roce 1936 jej posílily první tři vozy s dieselovými motory (Walter Diesel), takže k čerpací stanici na benzin přibyla druhá (nejdříve samospádová) čerpací stanice na naftu. V roce 1938 bylo rozhodnuto o dokončení stavby garáží podle původního projektu a v roce 1939 tak byla rozšířena garážová hala, postavena budova s dílnami na generální opravy a dopravní služba se přestěhovala z provizorních prostor v dílnách do nově vystavěné administrativní budovy.

(dokončení příště)

Text + foto Jan Havíř

Černobílé fotografie pocházejí z archivu Technického muzea v Brně.

Děkujeme firmě Wärme, spol. s r.o. za možnost pořízení fotografií současného stavu areálu.

Pohled na vjezdovou bránu garáží – 30. léta a dnes

Pohled od křižovatky ulic Grmelova a Vojtova

Masopust v Husovicích zvyky a obnovená tradice

Masopust, fašank, končiny, ostatky... řada termínů označuje dávný zvyk a obyčej, který dal jméno času mezi Vánoci a Velikonoci. Každému svátku, aby byl skutečnou slavností, však musí předcházet období všední, poklidné a nejlépe postní. Jenomže uprostřed zimy v našich krajích prakticky nešlo vzdát se masa a masti (sádla), jako hlavního energetického zdroje. Proto církvi nezbylo, než „vzít na milost“ tradovanou pohanskou oslavu konce kruté zimy a dát jí prostor uprostřed období mezi hlavními křesťanskými svátky. Podnes přetrvává prakticky v každé obci masopustní tradice, spojená se sdružováním se, radovánkami, společnou konzumací dobrot, tancem, muzikou a rozpustilým veselím, bořícím stavovské, národnostní i společenské přehrady a předsudky. Nejprůkaznějším dokladem tohoto faktu jsou dodnes masky drábů a policajtů, cikánů, Turků, medvěďářů, ale i starostů či jiných karikovaných hodnostářů...

Podpořit, obnovit a vzkřísit tuto potřebnou sousedskou a stmelující tradici se letos úspěšně pokusilo husovické občanské sdružení Rundenstein. Podle mínění Jiřího Čížka, jednoho z organizátorů, mají zejména uprostřed anonymního městského života své nezastupitelné místo i ryze „venkovské“ zvyky v duchu tradované lidové poezie: „Masopust držíme, nic se nevadíme – pospolu. Proč bychom se hádali, když jsme se tak shledali – poznovu! V dobrém jsme se sešli, rádi jsme se našli – pospolu. Dříve než se rozejdeme, ještě k sobě přijijeme – poznovu!“

Na dvě desítky masek s doprovodem obešly dopoledne v masopustním průvodu šest z husovických ulic „dokola okolo kostela“. Koledníci byli vřele přijati v řadě domů bohatým pohoštěním. Nechyběly klobásky ani uzené, tradiční koblížky a nezbytné masopustní Boží milosti. Dokladem toho, že v rodinách je masopust „držen“, byly buchty a bábovky nebo „jen“ chlebičky, jednohubky, chuťovky a nakládané okurky, stejně jako nějaký ten kalíšek pro zahřátí. „Zlobivá“ chasa v maskách se odvěděčila hostitelům tancem i zpěvem písniček na přání za doprovodu kytary a harmoniky. Nejedna silueta za záclonami i radostné tváře v otevřených oknech napovídaly, že masopustní rej má místo i uprostřed města, a že je více než lákavé přidat se k veselícím se sousedům. Kdo tak učinil, nelitoval, protože i na něj na závěr čekaly ve Vinotéce U Kostela nefalšované zabíjačkové hody. O oduševnělou tečku za rozmařilým veselím se postaral podvečerní koncert duchovní hudby v kostele Nejsvětějšího Srdce Páně v Husovicích.

Text a foto Libor Kalina

Městská část Brno-Chrlice

Chrlický zámek z poloviny šestnáctého století je dominantou městské části. Původně zemědělská obec má ve znaku dva zkřížené vinařské nože, hrozen, růžici a kouli jako odkaz na pěstování vinné révy v místních vinohradech. Katastr leží v bezprostředním sousedství soutoku Svitavy se Svratkou, patří k vůbec nejteplejším a nejsušším místům na Moravě. Pozemkový úřad Brno má zpracován projekt nové vodní nádrže v rámci vodohospodářských opatření o rozloze 4 ha ke zlepšení klimatu.

Doložené osídlení sahá hluboko před křesťanský letopočet. S tím později souvisí rovněž zájem moravských biskupů udržet si místní léno, jako zdroj nejvyšších vín. S rozvojem města Brna, které zemědělcům nabídlo lepší výdělků a scelováním pozemků postupně vinice zanikly, což je jistě škoda. Na zámku se v roce 1838 narodil Ernst Mach, po obdržení doktorátu učil ve Vídni a Gratzu, následně působil ve funkci rektora na Karlově universitě. Významná osobnost moderní vědy v oblasti experimentální fyziky a filosofie. Každý fanda reaktivních motorů zná podstatu machova čísla, jakkoli pozitivistický empiriokriticismus (machismus) byl zejména v souvislosti s moderní teoretickou fyzikou překonán.

Vraťme se ale na zámek, na jehož fasádě visí nejen Machova pamětní deska, ale i relief. Byl odhalen u příležitosti oslav 170. výročí narození vědce – Brněnských dnů Ernsta Macha 2008. Dnes zde sídlí Ústav sociální péče pro zrakově postižené s celorepublikovou působností. Poskytuje sociální služby – domov pro osoby zdravotně postižené a odlehčovací služby nevidomým a zrakově postiženým občanům. „Naším cílem je naučit zrakově postižené žít s handicapem co nejsamostatněji a případně je po sociální rehabilitaci vrátit do samostatného života“, říká ředitelka ústavu Mgr. Danuše Křiváková. „Potřebujeme ještě dobudovat garáže a cvičné i chráněné bydlení. Úzce spolupracujeme s městskou částí i v oblasti kultury.“

To už byla nahrávka pro starostu městské části Brno-Chrlice **ing. Vladimír Kučera**, který stojí v jejím čele od roku 1998. „Jako v každé městské části naše občani nezajímá, kdo na radnici patří do které strany, ale co pro něj radní a zastupitelé konkrétně dělají, jak se daří uspokojovat potřeby místních občanů. Vymenuji jen některé. Vybudování volnočasových center pro mládež i dospělé, bytový dům, opravy školských budov, nové komunikace, chodníky, parkoviště, opravy kulturních památek.“

Za uplynulé období se mnohé podařilo, ale stále máme před sebou ještě mno-

ho úkolů a plánů. Aktuálně řešíme zpřesnění územních plánů, vše je ve zpracovaném a schváleném materiálu „Územní studie Chrlice“. Jedná se o dva aspekty. V souvislosti s nově definovaným zátupovým územím, bude toto území chráněno daleko více před jakoukoli stavební činností, než tomu bylo doposud. Druhým faktorem je předpokládaný rozvoj Chrlice v oblasti nové bytové zástavby. Během pěti let zde vyrostou rodinné a bytové domy pro 1600 nových obyvatel, což bude oproti aktuálnímu stavu 3440 pořádný skok s dopady do celé současné občanské infrastruktury, na což se musíme připravit. Jedná se o rozšíření školských kapacit – škola, mateřská škola, obchody, doprava, služby, parkování, chodníky, kanalizace, sportoviště.“

Váš výčet dává poměrně jasnou představu, co všechno Chrlice čeká a nebude to jistě snadné.

„Ale to ještě není všechno. Městská část postrádá kryté sportoviště i sál, kde by se mohly odehrávat sportovní a společenské akce. Máme zpracovaný projekt víceúčelové sportovní haly, vhodný pro míčové a další kolektivní sporty s hledištěm pro 100 diváků. Studie proveditelnosti byla postoupena do Integrovaného plánu rozvoje města Brna. Cílem projektu je zajistit rozvoj sportu a sportovních aktivit v rámci volnočasových aktivit pro všechny věkové skupiny. Pokud uspěje, mohli

bychom získat až 85% z potřebné, zhruba padesátimilionové investice prostřednictvím evropských fondů. Druhým záměrem je víceúčelový objekt zahrnující novou hasičskou zbrojnicí, archiv úřadu a zázemí pro údržbu. Zdejší sbor dobrovolných hasičů dostal v minulém roce novou zásahovou cisternu a obdržel za svoji činnost od hejtmána.“ „Stuhu za obětavou práci“.

Historie školy sahá až k roku 1897 kdy započala výuka v nové obecné

škole. ZŠ a MŠ Brno Jana Broskvy 3 má 5 oddělení MŠ, 4 oddělení družiny a 18 kmenových tříd 1–9. ročníku. Škola je vybavena moderním nábytkem, dvěma počítačovými a jazykovými učebnami. K výuce slouží 3 didaktické tabule, dataprojektory, LCD kamera.

Místní oddíl kopané SK Chrlice má sedm družstev, v areálu má dvě travnaté plochy. Tenisový oddíl rozvíjí svoji činnost, zejména pro mládež. Ke třem družstvům dospělých přibude letos nové družstvo mladých žáků, zájem je také o tenisovou školičku.

Na vinařskou minulost se vzpomíná při jarní prezentaci mladých vín, převážně pocházejí z produkce drobných pěstitelů. Kateřinská výstava vín je přehlídkou především přívlaskových, ročníkových a archivních vín, převážně od profesionálních výrobců. Při těchto akcích dostane příležitost představit se veřejnosti pěvecký soubor „Zvonice“.

Spolek pro zachování kulturních tradic se postaral o obnovu tradičních chrlických krojů, ve kterých se představuje na tradičních „Chrlických hodech“. Klub žen pořádá „Krojované slavnosti“, které jsou přehlídkou různých lidových krojů od nejmenších, přes páry až po ženy. Do podvědomí veřejnosti se dostaly každoročně pořádané Burčákové slavnosti, spojené příležitostně s aktuálními kulturními událostmi. V rámci příhraniční spolupráce máme podepsanou deklaraci o poznávání mezi úřady, spolky i organizacemi, probíhají vzájemné návštěvy s městem Laa an der Thaya a obcí Krajně.“ (bor)

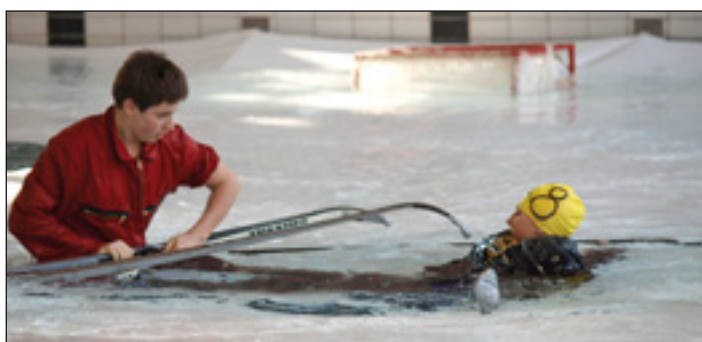
V bazénu na Lesné se prolomil led pod partou hokejistů...

Požární útok a disciplíny vodních a horských záchranářů jsou jedinými sporty, které mají vedle dosahovaných soutěžních výkonů ještě daleko důležitější celospolečenský rozměr. Průprava a veškerý trénink totiž míří ke zdokonalování schopností a dovedností, uplatňovaných při záchrane životů a majetku. Vodní záchranná služba Českého červeného kříže sdružuje v tuzemsku na pět desítek místních skupin, ve kterých

je organizováno přibližně 3000 záchranářů, z nichž téměř polovinu tvoří dorost. Pro mládežnické kategorie organizuje sdružení ILS – Mezinárodní záchrana života, spojující národní záchranné svazy, nejrůznější soutěže. Vysoce prestižní mistrovství Evropy budou například v závěru srpna hostit Antverpy. Kdo bude letos reprezentovat Českou republiku, to teprve určí čtyři kvalifikační měření sil. Prvním z nich bylo GRAND PRIX

MORAVIE, organizované v minulých dnech Místní skupinou záchranné služby ČČK Brno – město pod záštitou Rady Jihomoravského kraje, města Brna a radnice Brna-severu. Do soutěží se 5.–7. března zapojilo v bazénu TJ Tesla na Lesné 42 juniorů a 36 junierek ve věku 14–18 let z deseti oddílů České republiky, dva týmy přijely z Polska. Belgickou výpravu zastavila na cestě do Brna autonehoda, a tak čtvrté moravské mistrovství ozdobila pouze účast mladých polských reprezentantů. Ti prokázali své kvality zejména v disciplínách záchrana modelu bez a s ploutvemi (Manikin Carry) nebo v záchranném polohovém závodě (Rescue Medley), kde nenarazili na přemožitele. Přesto se neúspěšnějším jednotlivcem stal Kevin Paška z pořadatelského brněnského oddílu, mimochodem držitel bronzové medaile z loňského ME juniorů, prvenství mezi mladými ženami si vybojovala Polka Agnieszka Tlaga. V neděli pokračovalo GRAND PRIX MORAVIE královskou záchrannou disciplínou. Jejím název Brno-sever SERC, čili simulovaný závod schopnosti záchranáře reagovat na krizovou situaci, odkazoval k patronaci městské části, která se stala jedním ze sponzorů celé akce. Simulace Emergency Response Competition mívá pokaždé podobu specifické události, při níž jsou ohroženy životy. Figuranti představují například pasažéry ztroskotané lodě nebo jiného dopravního prostředku, spadlého na hladinu. Tentokrát scénář předepisoval situaci, kdy čtveřice mladých lidí (záchranářů) v automobilu míjela rybník, na kterém se prolomil a propadl led pod hráči hokeje. Šestnáct smíšených týmů bylo postaveno před shodný úkol pomoci ohroženým, z nichž někteří byli pouze v šoku a jiní různě zranění. Dvouminutový akční výkon týmů, které do poslední vteřiny netuší, co je vlastně čeká, hodnotila a jednotlivé úkony bodovala odborná porota, složená z profesionálních záchranářů a zdravotníků. Také v této soutěži si vedli nejlépe

polští záchranáři a zvítězili rozdílem třídy před dvěma brněnskými týmy na druhém a třetím místě. Mgr. Pavel Plavina, ředitel brněnského závodu, vyjádřil přesvědčení, že se podaří v létě tuzemské juniorské reprezentaci obhájit loňské a předloňské šesté evropské místo v disciplíně SERC. Stejně tak zdůraznil záměr přivést na pátý ročník GRAND PRIX MORAVIE do Brna soutěžící z dalších evropských zemí, které se chlubí kvalitní přípravou svých juniorských vodních záchranářů. (lik)

Kevinu Paškovi blahopřála Ing. Kateřina Kalinová, krajská zastupitelka a radní Brna-severu.

Vila bude zase bílá

Generální ředitel Unistavu Miroslav Friš a primátor Roman Onderka podepsali v jídelně vily Tugendhat smlouvu, podle níž stavební firma opraví nejvýznamnější brněnskou památku. Lhůta pro dokončení obnovy počítá se dvěma roky, nicméně primátor vyjádřil přání, že by se slavnostní znovuotevření mohlo uskutečnit 11. 11. 2011, protože bude slavit své narozeniny.

Nejstarší zpěv

Až v 6. století má kořeny Gregoriánský chorál. Jde o jednohlasý zpěv k liturgii, kdy se střídá sólista a sbor. Posluchači si jej budou moci vyslechnout v minoritském kostele sv. Janů 10. 4. od 19. 30 na koncertě pořádaném agenturou Appassionata. V premiéře zazní program složený z velikonočních skladeb Magna Pascha – Velká mše v podání souboru Schola Gregoriana Pragensis pod vedením Davida Ebena.

Náměstí hodné Říma

Uprostřed města a přece jakoby stranou zájmu a pozornosti odpočívá již řadu let Římské náměstí. Tři pasáže, které do něj ústí sem nepřivádí tolik života jako skomírající tržnice. Zpola historický kout, zpola průchozí dvůr. Nic moc. A přece by se mohlo proměnit v zajímavý kousek pulzující metropole, konstatovala veřejná debata v Urban centru, kterou uvedl náměstek primátora Martin Ander.

Opět Galerie pod Petrovem

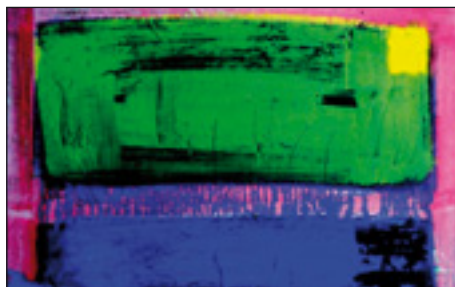
Dům v Kopečné 20, někdejší hotel Corso má pikantní minulost místa prchavých lásek a také studentských kolejí, kde bydlel i Vladimír Menšík. Po přestavbě architektem Patrikem Kotasem koncem 20. století byl v přízemí otevřen jeden z exkluzivních výstavních prostorů s obnaženou petrovskou skálou. Galerie pod Skálou, nyní Galerie pod Petrovem obnovila svoji činnost výstavou obrazů Petra Ferebauera, které se mimo jiné vyznačují stylizovanými konstrukcemi a bohatou barevností.

Pro praktickou konverzaci

Anglicky hovořícím cizincům dosud v Brně chybělo neformální místo, které by neslo typicky britské rysy. Ve Vevěří ulici byla otevřena ryzí hospoda, příznačně nazvaná Immigrant. V pubu s nekuřáckým původním prostředím se čepuje české i britské pivo a servírují jídla typická pro Britské souostroví. Hosté zde mají k dispozici pianino a další hudební nástroje. Nástěnky slouží pro vzkazy návštěvníků a inzerci lektorů angličtiny.

Magni na Špilberku

Až do poloviny dubna vystavuje svou profilovou kolekci obrazů v západním křídle hradu Špilberk brněnský malíř střední generace Milan Magni (1960). Expozice nazvaná Rám příštích obrazů poskytuje možnost nahlédnout do tvůrčí dílny experimentátora, který podřizuje svým námětům volbu malířské techniky, takže střídá temperu s olejem, akvarelem i enkaustikou, nechává se inspirovat barevností starých mistrů, ale pouští se také do monochromatických cyklů.

Podnikatel roku

Za jihomoravského podnikatele roku 2009 vyhlásila minulý měsíc odborná porota Jaroslava Klímu, generálního ředitele společnosti Tescan. Ta vyrábí elektronové mikroskopy, které slouží v nejprestižnějších světových laboratořích a pomáhají rozšiřovat hranice lidského poznání. Téměř 100% produkce Tescanu exportuje do nejvyspělejších zemí světa a hledání nových odbytišť není rozhodně snadné. Laureát se nedávno vrátil z Pakistánu, kde se Tescan uchází o jednu ze zakázek, ale úspěch je podmíněn nutností dokázat, že Česká republika patří mezi průmyslově rozvinuté země.

Elementární částice

Dramatizaci románu Michala Houellebecqa Elementární částice v režii Jana Mikuláška uvádí v Redutě soubor Národního divadla. Pod rozhodně zajímavou původní dramaturgií je podepsán režisér spolu s dramaturgíni Dorou Víceňkovou, v hlavních rolích excelují Jiří Vyoralék, Václav Vašák, Eva Novotná a Petra Bučková.

Brněnský sport

Křížová chodba Nové radnice hostí Brněnský sport v objektivu. Přehlídka soutěžních sportovních fotografií z roku 2009 je zde přístupná do neděle 21. 3. Hlavní cenu získal Jan Cága, návštěvníci webu ocenili práci Marka Horáka. Další část výstavy putuje po městě v Galerijní tramvaji na linkách 2, 5 a 6 až do konce března.

Cesta bez návratu

Fascinující cestu skrze vzdálené světy Sluneční soustavy nabízí nové multivizuální představení „Cesta bez návratu“, které připravila Hvězdárna a planetárium M. Koperníka. „Obsahuje množství originálních animací, příběh je koncipován jako výprava návštěvníků v kosmické sondě, která odhaluje bizarní světy Jupiteru, Saturnu, Uranu a Neptunu,“ prozrazuje autor a režisér Jindřich Žižka. Reprízy jsou na programu každou středu a sobotu.

Šansonový muzikál

Pětatřicet tvůrčích let dělí dva z celkem dvacetí šansonů nového muzikálu Nahá múza, který ve světové premiéře v minulých dnech uvedlo Městské divadlo. Autorskou dvojici Zdenek Merta – Zora Jandová mají možnost jeho diváci vidět rovněž na scéně, libretistku Jandovou v roli Múzy Magdaleny, skladatel Merta si s chutí zahrál part Pianisty, baviče. Romantický příběh dvojice mladých umělců, opírající se o vtip a životní nadhled je zasazen do meziválečné Paříže, Mekky umělecké avantgardy.

Soutěžte o věcné ceny ve znalostech z historie i současnosti MHD v Brně

- 1) Na fotografii je odstavná kolej vratného trojúhelníku (zrušen 1987) k obrácení tramvají. Poznáte, o kterou brněnskou ulici jde?
- 2) V které ulici dodnes stojí areál prvních autobusových garáží v Brně?

Kontaktní údaje:

Jméno:

Věk:

Adresa bydliště:

Kontaktní spojení (tel., e-mail)

Vyplněný odpovědní lístek zašlete nebo přineste do 31. března na adresu DPMB, Novobranská 18, 656 46 Brno nebo své odpovědi zašlete spolu s kontaktními údaji na e-mail: salina@dpmb.cz

Správné odpovědi z minulého kola:

1) 113 000, 2) 31. 12. 1971

Do redakce bylo doručeno celkem 186 odpovědí, z toho 13 neúplných nebo chybných. Vylosovaní výherci Ivana Kozlíková, Brno a Eva Kuncová, Brno si v příštích dnech v redakci Šaliny (Novobranská 18) mohou vybrat z bohaté nabídky hodnotných knih.

Inzerce

ZATEPLOVÁNÍ

Apis zateplování oken, s.r.o.

DŘEVĚNÝCH A PLASTOVÝCH OKEN

izolačními dvojskly

Výhody:

- snížení **TEPELNÝCH ZTRÁT OKNY** až o 60%
- snížení **ROSENÍ** až o 95% a hluku až o 30%
- řešení i u špaletových oken, dveří a kovových konstrukcí

Dále nabízíme:
montáž plastových oken a eurooken
ZELENÁ ÚSPORÁM
EKONOMICKÉ ŘEŠENÍ PRO VAŠE OKNA

objednejte si zdarma návštěvu našeho technika
Infolinka 800 100 307
www.zateplovanioken.cz
Vzorkovna Brno-Řečkovice, Banskobystrická 87, I. patro
RYCHLÁ, LEVNÁ A ÚČINNÁ METODA IZOLACE

Inzerce

Chcete PLASTOVÁ OKNA a ZATEPLENÍ ZADARMO?*

Zelená úsporám

*Naším zákazníkům **VYŘÍDÍME DOTACI** z programu „Zelená úsporám“ při splnění zákonem předepsaných podmínek.

...a Vaše úspory mají skutečně zelenou!

Přijďte se k nám poradit!

PROFIPLAST
Vranovská 38, Brno
tel.: 545 214 647-8
www.profiplast.eu

Přesné a funkční řešení pro okna a zateplení!

Šalina

Měsíčník pro příjemné cestování městskou dopravou

Vydává: Dopravní podnik města Brna, a. s., adresa: Redakce Šalina, Novobranská 18, 656 46 Brno, www.e-salina.cz, e-mail: salina@dpmb.cz

Příští číslo vychází 15. 4. 2010, distribuce tohoto čísla od 15. 3. 2010, redakční uzávěrka vydání: 8. 3. 2010

Šéfredaktor: PaedDr. Libor Kalina, odpovědný redaktor DPMB: Ing. Jan Blumenschein

Sazba a tisk: Polygra, Palackého 1004/150, Brno

Náklad 50 000 ks + ZDARMA, MKČR E 13922

TURISTÉ POZOR!

**PŘIJEĎTE DO BRNA A NA JIŽNÍ MORAVU,
VYUŽIJTE VÝHODNÉ JEDNODENNÍ JÍZDENKY
PRO VLAKY, AUTOBUSY I MĚSTSKOU DOPRAVU**

Jednodenní jízdenka pro Brno (zóny 100 + 101) 80 Kč

Jednodenní jízdenka pro všechny zóny mimo Brno 150 Kč

**Jednodenní jízdenka pro celou jižní Moravu od 1. 7. 2010
včetně Znojemska 190 Kč**

**V nepracovní dny s jednou jízdenkou může cestovat až 5 osob
(z toho 2 starší 15 let a 3 mladší než 15 let)**

**JÍZDENKY PLATÍ 24 HODIN VE VLACÍCH, AUTOBUSECH
I MĚSTSKÝCH DOPRAVÁCH ZAHRNUTÝCH DO IDS JMK.**

**PRODEJ ZAJIŠTĚN NA ŽELEZNIČNÍCH STANICÍCH,
PŘEDPRODEJÍCH DPMB A U ŘIDIČŮ REGIONÁLNÍCH AUTOBUSŮ.**